

Halyomorpha halys Stål (Platanul marmorat brun)

Автор(и): Иванка Иванова, гл. експерт ентомолог в ЦЛКР

Дата: 18.03.2019 Брой: 3/2019

Specia invazivă de ploșniță marmorată maro *Halyomorpha halys* Stål este originară din Asia – China, Japonia, Coreea și Taiwan. A fost detectată pentru prima dată în SUA, în Pennsylvania, în 1990. Până în 2013, insecta era deja stabilită în 41 de state din SUA. Din 1993, în multe porturi din Canada, *H. halys* a fost interceptată în loturi din China, Japonia, Coreea și SUA. În 2010 s-a stabilit în provincia Ontario. Mai târziu s-a stabilit în Noua Zeelandă și Australia, în părți din America de Sud și în partea sudică a Africii. În Europa a fost raportată oficial pentru prima dată în cantonul Zurich (Elveția) în 2007. Conform CABI, în Europa apare în Austria, Germania, Grecia, Georgia, Italia, Spania, Slovacia, Serbia, Slovenia, Rusia, Turcia, Croația, Franța, Republica Cehă. Prima raportare în Bulgaria a fost făcută de conf. dr. Nikolay Simov. Acesta a descoperit-o în Sofia, în Grădina Knyazhevska, în septembrie 2016. (publicație în “Ecologica Montenegrina”).

Plante gazdă

Peste 100 de specii de plante au fost raportate ca gazde ale ploșniței marmorate maro. Printre speciile arboricole atacă cireși, piersici, prune, peri, mere, viță de vie, nuc, alun, ailant, catalpa, paulownia, cercis. Printre culturile agricole atacă porumb, soia, roșii, ardei, bame, vânăta și altele. În Europa, lista plantelor gazdă include 51 de specii din 32 de familii, inclusiv specii exotice.

Descriere

Ploșnița marmorată maro variază ca mărime (12–17 mm lungime și 7–10 mm lățime) și culoare (dorsul maroniu marmorat cu puncte dese). Ouăle sunt netede, de culoare deschisă, 1,3 pe 1,6 mm, depuse în grupuri de 20–30. Nimfele de primul stadiu sunt de culoare neagră până la portocaliu-roșiatic. Există 5 stadii ninfale.

Biologie

În sudul Chinei, ploșnița marmorată maro are 5 generații, în regiunea mid-Atlantic a SUA – 2 generații, iar în Elveția – 1. Adulții diapauzanti de iernare apar în funcție de temperatură, de la începutul lunii martie până în aprilie. Numărul de generații depinde de temperaturi. Pentru o generație la 30°C, sunt necesare 32–35 de zile. S-a stabilit că nimfele de primul stadiu rămân agregate în jurul ouălor, dar nimfele mai în vârstă se deplasează relativ rapid (nimfele de al treilea și al cincilea stadiu pe vegetație erbacee au parcurs 1,3 până la 2,6 m în 30 de minute). Pagubele sunt similare cu cele cauzate de alte ploșnițe din familia Pentatomidae. Când se hrănesc cu fructe precum piersici, caise și mere, acestea provoacă depresiuni, deformări, iar în cazul unui atac mai târziu spre sfârșitul sezonului de vegetație – pete plutoase. Hrănirea poate provoca, de asemenea, avortarea și moartea fructelor și semințelor. Pagube similare sunt provocate la roșii și ardei.

Când caută locuri de iernare, ploșnița poate pătrunde în locuințe, depozite, se poate ascunde sub valize, haine, materiale de construcție și altele.

Combatere

Este necesar să se utilizeze capcane pentru a determina prezența dăunătorului și ulterior să se aplice insecticide pentru combatere. În SUA, pentru combatere se utilizează neonicotinoide și piretroizi. În Georgia, insecticidele cu substanța activă bifentrin au fost utilizate cu succes. Studii recente din SUA au arătat un efect foarte bun al utilizării capcanelor de tip „atrage și omoară”. Pierderile cauzate de ploșnița marmorată maro au fost reduse de 2 până la 7 ori. În Italia, în teste efectuate în livezi de nectarini și mere, rezultate foarte bune au fost obținute prin utilizarea plaselor de protecție împotriva grindinei.